

Vergaderjaar 2022–2023

24 077

Drugbeleid

Nr. 506

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT EN VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 december 2022

Met deze brief informeren wij uw Kamer over de voortgang van het Experiment gesloten coffeeshopketen en de uitwerking van nadere afspraken uit het coalitieakkoord. Hieronder gaan wij in op de stand van zaken met betrekking tot de uitbreiding van het experiment met een grote stad, het verwachte startmoment en het onderzoek.

Uitbreiding experiment met een grote stad

In het coalitieakkoord (Bijlage bij Kamerstuk 35 788, nr. 77) is afgesproken dat het experiment wordt uitgebreid met een grote stad. Wij hebben aan de burgemeesters van gemeenten met meer dan 100.000 inwoners (G32 gemeenten) gevraagd of zij interesse in deelname aan het experiment zoals dat is vormgegeven in de wet- en regelgeving, vóór 8 juli jl. aan ons kenbaar wilden maken. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht heeft besloten, ondanks eerdere interesse vanuit het college en de gemeenteraad, zich niet te melden voor het Experiment gesloten coffeeshopketen.¹ De burgemeesters van twee grote gemeenten hebben interesse in deelname kenbaar gemaakt, ieder onder voorbehoud van een voorwaarde die een afwijking betekent van het kader voor de huidige tien deelnemende gemeenten. Na overweging van de consequenties voor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van een eventuele aanpassing van de voorwaarden, gaan we deelname door één gemeente verder uitwerken.

Ons uitgangspunt is dat de toevoeging van de extra gemeente niet tot vertraging van de start van de experimenteerfase leidt. Voor de zomer is gewerkt aan de wijziging van de Wet experiment gesloten coffeeshopketen, die toevoeging van een extra gemeente aan het experiment

¹ Zie Raadsbrief Afzien van deelname experiment gesloten coffeeshopketen van 5 juli 2022, kenmerk 10240714.

mogelijk maakt. Dit wetsvoorstel, dat uw Kamer op korte termijn zult ontvangen, biedt de grondslag voor deelname door een elfde gemeente.

Verwachte startmoment en aanloopfase

Stand van zaken telers

Er zijn op dit moment negen telers aangewezen, waarvan één feitelijk is begonnen met telen. De andere telers zijn bezig met de voorbereidingen, zoals het verkrijgen van lokale vergunningen, de bouw van de locatie en het inrichten van de teeltfaciliteit. Vanwege het intrekken van de aanwijzing van de tiende teler², hebben we de volgende aanvrager op de wachtlijst benaderd voor deelname.

Verwacht startmoment

In de brief van 30 maart jl.³ maakten we de inschatting dat de overgangsfase zou kunnen starten in het tweede kwartaal van 2023. De afgelopen maanden hebben we de voortgang van de voorbereidingen van de aangewezen telers gemonitord. Telers geven in meerderheid aan dat zij niet gereed zullen zijn om in het tweede kwartaal van 2023 aan deelnemende coffeeshops te kunnen leveren. Telers geven aan zelf meer tijd nodig te hebben voor lokale vergunningprocedures, interne bedrijfsprocessen en vanwege de exponentiële toename van de investeringskosten vanwege de inflatie en de verhoogde energie- en bouwkosten.

We realiseren ons heel goed dat betrokkenen bij het experiment de hoop hadden gevestigd op een start in het tweede kwartaal van 2023. De kwantiteit, kwaliteit en diversiteit van de geproduceerde hennep en hasjiesj moet echter voldoende zijn om de deelnemende coffeeshops, die daar vanaf de start van de experimenteerfase volledig van afhankelijk zijn, volledig en bestendig te kunnen bevoorraden. Eerder starten met de experimenteerfase levert te veel risico's op voor een goed verloop van het experiment. Op basis van de meest recente informatie die wij van telers hebben ontvangen, verwachten we dat in het eerste kwartaal van 2024 het eerste moment zal zijn, waarop de kwantiteit, kwaliteit en diversiteit van de geproduceerde hennep en hasjiesj voldoende is. We gaan ervanuit dat dit kwartaal een haalbaar startmoment is en zetten ons waar dat kan in om de start van de overgangsfase in het eerste kwartaal van 2024 te kunnen realiseren. Er kunnen ook dan altijd onvoorziene omstandigheden plaats vinden die van invloed zijn op het experiment. Daarom blijven we de voortgang monitoren en houden we uw Kamer op de hoogte van eventuele wijzigingen in de planning.

Op 7 juli 2022⁴ hebben wij uw Kamer geïnformeerd over de ervaren knelpunten bij het verkrijgen van een bankrekening door aangewezen telers. Hierin hebben we aangegeven dat hoewel een aantal telers problemen heeft met het verkrijgen van een bankrekening, er geen sprake lijkt van een categorisch uitsluitingsbeleid, waarbij gehele sectoren worden uitgesloten bij alle banken. We zijn, in samenspraak met de Minister van Financiën, in gesprek met de betrokken partijen om te bezien op welke wijze de informatiepositie van banken tegenover telers kan worden verbeterd.

² Zie Kamerstuk 24 077, nr. 502

³ Kamerstuk 24 077, nr. 489

⁴ Kamerstuk 24 077, nr. 502

Nu het startmoment niet in 2023 kan plaatsvinden, kijken we of een alternatief mogelijk is om op kleinere schaal toch in 2023 te starten met levering aan coffeeshops. Daarbij sluiten we aan bij een initiatief vanuit de betrokken Brabantse burgemeesters bij het experiment om te bezien of er, vooruitlopend op de start van de overgangsfase, eerder geleverd kan worden aan coffeeshops door de telers die gereed zijn. Gedurende deze aanloopfase kunnen telers de producten beter afstemmen op de wensen van de consument. Ook kan getest worden met het verplichte beveiligd vervoer en het track & trace systeem. Burgemeesters geven aan dat een latere start ten koste kan gaan van het draagvlak voor het experiment in hun gemeente. Deze zorgen begrijpen wij. Wij zien het belang ervan in om te kijken naar mogelijkheden om stappen te blijven zetten en gaan aan de slag om te kijken of en hoe deze aanloopfase ingericht kan worden, met betrokken stakeholders zoals burgemeesters, toezichthouders, openbaar ministerie, politie, telers en coffeeshophouders. De opzet is uiteraard toegespitst op de lokale situatie. Zodra er een definitief besluit is genomen hierover, wordt uw Kamer daar nader over geïnformeerd.

Mogelijke uitbereiding onderzoek naar aanleiding van technische briefing

Afgelopen juli heeft het onafhankelijke onderzoek consortium, dat het begeleidend onderzoek bij dit experiment uitvoert, de onderzoeksopzet aan uw Kamer toegelicht in een technische briefing. Tijdens deze briefing is er gesproken over de mogelijkheid om het onderzoek uit te breiden met een aanvullende analyse van cannabissamples op de kwaliteit van de hennep en hasj. Naast de reeds beoogde analyse van het THC-, CBD-, en CBN-gehalte gaat het om een extra analyse van contaminanten (aflatoxines, microbiologie, gewasbeschermingsmiddelen en zware metalen). Deze uitbreiding van het onderzoek sluit aan bij de wens uit het coalitieakkoord om bij de beoordeling van het experiment de effecten op de volksgezondheid mee te nemen. Naar aanleiding van de technische briefing, zijn wij met de onderzoekers en de opdrachtgever van het onderzoek – het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) – in gesprek over deze mogelijke uitbreiding van de onderzoeksopdracht. Ook de begeleidings- en evaluatiecommissie wordt hierover geraadpleegd in de komende periode.

Beschikbare informatie t.b.v. het kabinetsstandpunt in 2024

Zoals vermeld in de Kamerbrief van 7 juli jl.⁵ hebben we de afgelopen jaren waardevolle ervaringen opgedaan in de voorbereidende fase van het experiment. Ook zal gedurende het eerste experimentjaar nuttige kennis kunnen worden vergaard op allerlei gebieden, waaruit we lessen kunnen trekken. Van de eerste bevindingen over de werking van het track & trace systeem tot aan de eerste ervaringen van de telers. Ook wordt het draagvlak voor het experiment bij alle betrokken partijen in kaart gebracht en worden de internationale ontwikkelingen rond het cannabisbeleid gevolgd ten behoeve van te nemen vervolgbeslissingen.

Als gevolg van een latere start van het experiment schuift ook de meting in het eerste experimentjaar op. Het onderzoek consortium heeft aangegeven dat met het startmoment in het eerste kwartaal van 2024, de rapportage over de eerste meting niet in 2024 kan worden opgeleverd. Eén van de redenen hiervoor is dat de ontwikkelingen volgens de onderzoekers kort na de introductie van een interventie mogelijk nog

⁵ Kamerstuk 24 077, nr. 502

volatiel zijn en in dat geval geen betrouwbaar beeld geven van de gevolgen op korte termijn. Om deze reden kan het veldwerk pas drie maanden na de start van de experimenteerfase aanvangen en kan niet op tijd een rapportage worden opgesteld.

Er zal dus geen onderzoeksrapportage over het eerste experimentjaar kunnen worden betrokken bij het bepalen van een kabinetsstandpunt in 2024. Daarom zullen we in 2024 bezien welke conclusies getrokken kunnen worden uit de dan beschikbare informatie.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yesilgöz-Zegerius